

...pripremljena itd. ...na temelju ...

Novici za predbrojbu, oglase itd. ...na temelju ...

Kad naručbe valja točno označiti ime, prezime i najbližu poštu predbrojnika.

Tko list na vrijeme ne primi, nako to javi odpravničtvu u stvarnom pismu, za koji se ne plaća poštarina, ako se izvana napíše „Reklamacija“.

Otkovnog računa br. 847849. Telefon tiskara broj 38.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

„Slogom rastu male stvari, a nesloga sve pokvari.“ Narodna poslovica.

Odgovorni urednik i izdavačelj Jerko J. Mahulja. — U nakladi tiskara Laginja i dr. u Puli ulica Giulia 1. — Glavni suradnik prof. M. Mandić u Trstu (Via Crociera br. 1, II. kat).

Iskazi svakog četvrtka o podne. Netiskani dopisi se ne vraćaju nepotpisani ne tiskaju, a nefrankirani ne primaju. Predplata za poštarinom stoji 10 K u obće, 5 K za seljake na godinu ili K 5—, odu. K 2-58 na pol godine. Izvan carevine više poštarina plaća i utužuje se u Pull. Pojedini broj stoji 10 h, sastali 20 h, koli u Pull, toli izvan isto. Uredništvo i uprava nalazi se u »Tiskari Laginja i dr. prije J. Krmptić i dr.« (Via Giulia br. 1), kamoneka se nalovljeju sva pisma i predplata.

Ispad glasovanja na dan izbora 13. junija.

Ovdje donasamo broj glasova odanih u pojedinoj izbornoj sekciji*) u svim izbornim kotarima.

Iza izborne bitke.

U utorak 13. t. mj. obavili su se po cijetoj Austriji izbori za carevinsko vieće. Kod nas u Istri izabralo se je tog dana samo 4 zastupnika i to tri Hrvata Spinčić, Mandić, Laginja, i jedan Talijan Candussi Giardo u kotaru Rovinj-Poreč, dok dva Talijana Rizzi i Benatti dolaze u uži izbor, prvi sa Hrvatom Dr. Laginjem u Puli a drugi u Kopru sa kršćan. socialom Spalatom.

Pred četiri godine nije bio izabran u prvom skrutinju niti jedan talijan; što je ove godine izabran jedan, ima se pripisati tomu, što so Talijani morali kandidirati Candussia namjesto našeg ljutog neprijatelja fanatika Bartolia. U bojazni, da nebi u Rovinjskom kotaru pobiedio Hrvat, bacili su Bartolia kno staru krpu u zapček i tako mu sami Talijani dali papkručki dekret i za uvijek politički zakopali.

Tvrdu kost, koju su Talijani ovaj put htjeli makar i silom pregristi, bio je kotar Pula-Lošinj, gdje su Talijani držali u saki, da će njihov Rizzi biti već kod prvog izbora izabran. Oni su to tako čvrsto držali i vjerovali, te su dapače pisali, da ako Rizzi ne pobjedi prvog dana, da će se tada kod ukih izbora povući. Nu to je bila samo izborna apitacija, pritisak na svoje izbornike, jer su već na dan izbora i sutradan pisali i pozivali svoje sumišljenike, da dobro čuvaju i ne izgube legitimacije koje će im rabiti za uži izbor.

Zanimanje za izbor u Puli-Lošinj bio je veliko ne same kod nas u Puli, nego po čitavoj Istri, dapače i izvan Istre, su dede po brzovjnim upitima. Pojedina podatke o ispadku glasovanja u tom kotaru nudi će naši čitatelji u skrizaljki na prvij stranici.

Premda su Talijani uprli u tom kotaru svo svoje sile da proturaju svog Rizzi-a već kod prvog izbora, doživili su baš protivno, jedno razočaranje i presenećenje, koje ih nije ostavilo još ni danas.

Osobito ispadak izbora u gradu Puli upravo je prenerazio Talijane. Čim su u Puli doznali za rezultat izbora, razpršio se Talijani i Talijančići na sve strane, tako da nije bilo vidjet nigdje nikoga od njih; ovaj put je Talijane spopala veća strava nego 1907. A i shvatljiva je, jer njihov Rizzi ima samo 300 glasova više od našega Laginje, s kojim se ima još ogledati kod ukih izbora dne 20. t. mj.

Talijani ostali su poraženi osobito time, što je Rizzi u samom gradu Puli dobio manje glasova od socijalista, koji je u gradu dobio najviše glasova. To pak Talijane silno plaši, jer dobro znaju kao i mi, da u socijalističkoj stranci u Puli imade najviše Slavena i od glasova, predanih socijalistu Liruzzi, imade on najmanje usudu glasova odanih od Slavena. Dakle taj je strah poivo opravdan i shvatljiv, samo neka u buduće Talijani ne pjeraju toliko o silnom talijanskom karakteru gra-

Table I: Izborni kotar Buje-Piran i obćina Kopar i Milje. Columns: Izbor. sekcija, Mandić, tal. Benatti, Merik. Spardar, social. Rasman, Ukup.

Table II: Izborni kotar Poreč-Rovinj-Motovun. Columns: Izborna sekcija, Laginja, Candussi Giardo, Liruzzi, Ukup.

Table III: Izborni kotar Pula-Mali Lošinj. Columns: Izb. sekcije, Laginja, Rizzi, Liruzzi, Spadoni, Ukup.

Table IV: Izborni kotar Podgrad-Kopar. Columns: Izbor. sekcije, prof. Mandić.

Table V: Izborni kotar Pazin-Labin-Buzet i obćina Barban. Columns: Izb. sekcije, Laginja, Mrach, Ukupno.

Table VI: Izborni kotar Volosko-Krk-Cres-Veli-Lošinj. Columns: Izbor. sekcije, Spinčić, Costantini, Ukupno.

*) U koliko su nam do danas poznati podatci.

da Pule; pučki izbori dokazali su Talijanima već po drugi put, da ta toliko opjevana „italianità di Pola“ je samo obijena, kojom zavaravaju prostotu a sebe tješe.

Sa uspjehom u puljskom-lošinjском kotaru mi smo vrlo zadovoljni; nama fali 350 glasova da kod uži izbora pobijedimo, te ko zna, neće li 20. junija donijeti kakvo iznenađenje. To slutimo tim više po tome, što su Talijani u utorak, 13. junija doveli na izbore i ludjake iz pokrajinske bolnice, bolesne, iznemogle, osakaćene i dapače jednog takovog, koji leži na smrtnoj postelji, kojeg su četvorica sa svom posteljom donijeli pred izbornu komisiju. S druge strane bi se mogla ta naša slutnja još bolje obistiniti, što će se socijalisti kod uži izbora sasvim abstinirati.

Mi čekamo dakle 20. junija s potpunim mirom i narodnom svješću, da smo zdušno ovršili narodnu dužnost i čvrstom nadom, da nije daleko naš dan pobjede, koji dan bi mogao biti već 20. junija t. g. Radi toga pozivljemo naš narod u grad u Pulji i okolici, a osobito pak one po Lošinjskimi, da mlitave obodre a nemarne i pospane prodramaju i probude na narodnu dužnost koja ih zove u boj proti Talijanima, našem tlačitelju i izrabitelju!

Kako spomenusmo, izabrana su već 13. junija sva trojica naših predložnika u našim kotarima i to: *Spinčić* u kotaru Volosko, *Krk*, *Cres* sa 5726 glasova (proti 793 koje je dobio Talijan *Costantini*); *Mandić* u kotaru Buje-Kopar sa 3490 glasova bez protukandidata dakle jednoglasno; *Dr. Laginja* u kotaru Pazin-Labin-Buzet sa 7714 glasova proti 1467 koje je dobio Talijan *Mrač* (mrak). — Ovdje brojke odviše jasno govore, kako su sasvim čisti hrvatsko-slovenski nama određeni izborni kotari prema onim kotarima određenim Talijanima i nazvanim „talijanskima.“

Mi možemo već danas ponosno uzviknuti, *Zivili naši zastupnici Laginja, Spinčić i Mandić*, dok Talijani to mogu učiniti samo jednom svomu, koji je pak takav da će biti malo u Beču i kada bude, on će tamo samo sjediti i mudro šutiti, jer čovjek bez veće kulture i bez poznavanja njemačkog jezika.

U prvom izbornom kotaru Buje-Kopar-Piran bit će kod uži izbora izabran kršćanski socijalac *Spadaro*, koji je i dosad zastupao taj kotar u Beču.

Prkazav ovime objektivno uspjeh izbora u Istri razvidno je, da smo mi ostali čvrsti i nepokolebljivi poslavši u Beč ponovno *Laginja, Mandić i Spinčića*, dok su Talijani morali napustiti *Bartolina*, jednoga od svojih najprvih a iznesli nesposobnog *Candussia*; *Benatti* će kod uži izbora pasti, a *Rizzi* ima se još 20. junija da ogleda s nama. Budu li pak svi naši, osobito Lošinjsani i oko njih teške i brojnije nastupili za svoju krv i jezik nego li 13. junija — čemu se nismo nadali — tada bi mogli i *Rizziu* 20. junija zapjevati politički „de profundis“.

Ispadak izbora u Trstu.

U I. zvezu: Mandić (slov.) 1167, Pittoni (soc.) 2614, Menesini (talj.-liberalac) 2587. Uži izbor: Pittoni—Menesini.

U II. zvezu: Rybat (slov.) 2400, Cerinutz (soc.) 2015, Gasser (talj.-lib.) 4732. Uži izbor: Gasser—Rybat.

U III. zvezu: Wilian (slov.) 1004, Pucher (soc.) 2002, Pitacco (talj.-lib.) 4017. Izabran: Pitacco.

U IV. zvezu: Skerzanc (slov.) 1074, Oliva (soc.) 1473, Braidotti (talj.-liberalac) 1781. Uži izbor: Oliva—Braidotti.

U V. zvezu (Trst okolica) izabran slovensac *Rybat*.

Pogled po Primorju.

Puljsko-rovinjski kotar:

Braćo!

Hrvati! Slavjani!

Dodajte svi danas, četvrtak, dne 15. tek. u 10½ sati u jutro u NARODNI DOM na

veliku javnu skupštinu

Bit će pogovor o izborima.

Izborni odbor.

Izbornici kotara Pula-Lošinj.

Svi ste vi dne 13. junija častno i dostojno, kao svjestni rodoljubi najljepše učinili svoju narodu dužnost, odavši svoje glasove, ne zaleć truda ni dalečine puta, za našeg narodnog branitelju *Dra. Matka Laginju*. Time ste prouzročili, da se obilog i gospodskog Talijana *Rizzia* stjeralo sa našim *Laginjem* u uži izbor, koji se ima obaviti dojučer utorak dne 20. junija.

Čuvajte dakle svoje legitimacije za taj dan a glasovnice, Vi u Pulji, dodajte podignuti u „Narodni Dom“, a Vi drugi na puljskimi i Vi od Lošinja i okolnih mjesta, dobit ćete glasovnice od narodnih pouzdanika i mjestnih izbornih odbora.

Nama fali kojih 350 glasova, da utučemo talijana *Rizzia* i da bude izabran naš *Laginja*. Te glasove sa malo dobre volje, za narodno poštenje, za čast, za naš jezik i cijeli slovinski rod lahko bi nam bilo skupiti. Tim lakše, što su Talijani već na prvi izbor doveli sve svoje zdrave i bolesne, čak iz pokrajinske bolnice, a socijalisti će se ustegnuti na 20. junija od glasovanja.

Radi toga svi na noge, sada je najzgodniji čas, sada je vrijeme i najbolja prilika, da naša borba bude ovjehčana krunom narodne slobode, te nakon toliko muke i truda izaberemo u utorak 20. junija i u ovom kotaru našega *Laginja*. Potegnimo junački svi ovog puta i pobjeda je naša!

Izbornici! C. k. mornarica je izjavila, da ova ne preporučuje za zastupnika talijana *Rizzia*. To je sveta istina, zato svi glasujte za našega *Dra. M. Laginja*!

Zivili izbornici puljskimi! Nikada kao ovaj put osvjellati ste svoj pošten obraz i podičili naš slovinski rod. Svi ste, kao jedan, složno i oduševljeno pošli na izbore, ne zaleć truda, dangube, dalečine i nepogode puta. Tako rodoljubni *Medulinci*, *Alturci*, pak vriedni *Montičani* i *Loboričani*, koji su u velikoj povorci pod dvie hrvatske trobojnice ponosno stupili k izbornoj zari. Ne znateše ni ostali, pak budu im i ovdje izrečena narodna hvata za primjer i pobudu mlitavcima.

Hvala Vam braćo i da Vas Bog potvdi na čast i diku hrvatskog nam roda! Čvrsto se pak nadamo, da će 20. junija prodramati i druge mlitave i trompe, te će skupa s Vama još u većem broju 20. junija pristupiti k izbornoj zari za našega *dr. M. Laginja*!

Pasja braća. Tako mora se nazvati Talijane i nekoje Niemce — pangermane u Pulji. Za izbore od prekjucer pozvali su neki niemci, pod vodstvom nekih c. k. državnih pučkih škola u Pulji (je li istina pan — pan *Seider*?), svoje hochdajće da glasuju za Talijana *Rizzia*. Tim vezom su te svabske matruhe — à la *Jorgo* i slični i nehovice obistinili talijansku rugalicu: *Dajće zò le braghe!* I zbilja su *Seideri*, *Jorgi*, *Kaiser*, *Kròmper* — *Krumperi*, bi rekli Talijani: *Kalali brageše!* Ono njihovih 30 glasova nije *Rizza* pomoglo a ni nama odmoglo; smeće se uvijek baca u smetiština kola, koja su ovdje *kamorrina*, pod koja su se upregnuli puljski *Hochdajći*, a kojih gončina je *Rizzi*. Koliko su pak dobili za te tegljenje neznamo, izim ako su ti hochdajći htjeli odslužiti naplatu, što su im je Talijani dali unapred prigodom njemačkih pjevača iz *Leobena*. Dakle, hochdajći zò le braghe!

Blato! To su vam ljudi, koji se kupe oko lista te zagovaraju i ispunjuju zemaljskog kapetana *Rizzia*. Gnjusni su to i individui, od kojih kad te nesreća nanese, da moraš mimo njih proći, trebaš da začepeš nos i okreneš glavu da se ne okužiš i to smeće, koje je odavna imalo biti strvinom ispod pješala, iznišljaju u svom libellu nekakve prljavštine *Dra Laginje* u koje ni sami ne vjeruju. Ispod časti nam je da branimo *Dra. Laginju* od takovih mrcina, samo kažemo to, da inuade kod njih jedan čovjek koji odkad je u Pulji živi samo od prevara, pumpanja novca i varanja, te krivotvorenja podpisa na mjenicama. Eto takvim obješenjacima, varalicama, propalicama i izmetinama ljudskog društva, jest vođa zemaljski kapetan *Rizzi*. Mi želimo da *Rizzi* u toj liepoj kampanji ustraje, da zagrezne i se uguši u tom smurdežu i blatu!

To Vam bude zemaljski kapetane *Rizziu* odgovor na pamflet proti *Dru. Laginji*. Vasi izmetari sami rekli su vam time za života ono što su rekli o pok. *Camberu* objavljjujuć njegovu smrt. *Fango!*

Lošinjski kotar:

Cres (Javorgrad). „Vidiš *Jure vraga*“, riječi čuli smo neki dan od „barba *Zuva*“, kad mu je „kumpar *Jure*“ pripovijedao o izletu, kojeg su priredili creski „demokrat“ u *Labin*. Naime što je bilo na stvari. Naša „demokratika“ priredila je izlet za *Labin*. Bilo ih je jedno 1000. Oprostite, pogriješio sam, metnuo sam jednu ništicu više, dakle 1000 manje jedna „0“ to je, ako se ne varam 100. No što i „prvi“ bio je „pempic“. No ipak nijesu klonuli, nego puni oduševljenja sa svojom „mačjom deracom“ došli su u *Rabac*. Ali kakvo razočaranje. Mislili su, da će ih u *Rapcu* dočekati svi „frateli *Albonesi*“, kad tamo niti jednoga. *A Rabčani* zatvarahu prozore, čudeći se, kako je moglo doći tolika množina u *Rabac*, ne znajući da je to bila creska glazba. Došli su u *Labin*. Sada čujte, košamo se „neki — neki“ — naime onaj, Naime svaki dan pred nosom leprša sa našeg „*N. Doma*“ trobojnice i koji jezič dan čuje pjevanje hrvatskih pjesama, naših kopača. Taj je naime „neki — neki“ neki ovako umovao: U *Cresu* mora se svaka „podrepnica“ bilo čime iskazati, posto sam ja podrepnica, slijedi, da se i ja moram iskazati. Eto n. pr. jedni su se iskazali prigodom popisa pučanstva, naime upisali su *Hrvate* kao Talijane. Načelnik e comp. *bella*, iskazali su se prigodom sastavljanja izbornih lista — da su *Hrvate* na stotine ispusili. (Moj „neki — neki“, ali su ih opet morali i umetnuti, jest li razumio mali moj?) A čime ću se ja iskazati? Eto čime: On vam je sastavio jednu gvorančuju, vidili smo ga nekoliko dana prije za nekim paprom, kako „uci, ali nijesmo mogli znati što je, a kad tamo, to je on učio govor na pamet. Dakle došao je u *Labin* i u „*Labinjskoj kapuneri*“ *pardon* „teatru“, odbrusio je gvorančuju,

koju „ćini mi se, da će *Albanesi* i naša „demokratika“ u arkv za spomen čuvati“. *Bum!*

Bilo je svega i svašta. No najviše su na prisutne dejelovale riječi „*Frateli Albanesi, la madre patria*“ itd. Na koncu obćinstvo je jednoglasnim mukom odobravalo. Eto, kako se čovjek može jednom gvorančijom proslaviti, *Jer valja da znate, da je on sada slavan čovjek postao u *Cresu*. „Podrepnice“ jednoglasno su ga imenovali — to jest odlikovali titulom:*

„Od najzadnjih — prvi“ — naime vođa najzadnjih“. Stoga vam je „barba *Zuva*“ uskliknuo, kad mu je kumpar *Jure* pripovijedao: *Vidiš *Jure* vraga*“.

Mi gosp. „neki — neki“ čestitamo na njegovom zadobijenom titulu, samo htjeli bismo znati, koju je on „*madre patria*“ mislio. Pa bismo ga sjetili čiji novac dobiva t. j. od koga prima plaću. Čuvaj se gosp. „neki — neki“, da se ne dogodi stogod, jer „za jedan časak radosti, hiljadu dana žalosti“.

Pazinski kotar:

Tinjan, 12. junija. Jučer, dne 11. t. mj. držao je *dr. Trinajstić* izborni sastanak poslije mise u *Kringi*.

Ljudstvo je jako pazljivo i mirno slušalo govor. Iza govora hotio da će govoriti neki *Lesio Orlić* iz *Tinjana*, ali ljudstvo mu okrenilo hrbat i se razišlo, tako da je morao *Lesio* sa svoji drugom *Krajelom*, dugim nosom natrag u *Tinjan*, da prijavi svoje galopine na demonstraciju kod sastanka, koji se imao držati iza večernje u *Tinjanu*.

Do tisuće ljudi se sakupilo okolo *dr. Trinajstića* kad je ovaj otvorio sastanak, koji su mirno i pazljivo poslušali njegov govor, pak *prof. Novljana* i *Dr. Agneleta*.

Kuća obć. sekretara *Antona Depiera* vis a vis sastanka bila je pravo divljako pozorište. Sviranje gramofona, zvizdanje, tulenje, tučenje pokrova pokazalo je u pravoj slici avitu talijansku kulturu. *Bleduh Giorgis* je čak i rogove kazao proti gvoranikom.

Pučanstvo se trizeo i mirac razišlo, a demonstranti su od jača vikali *Viva *Mrač* e m . . . per *Laginja**. I baš neumirli *Dante* bi vam doviknuo: *Srama Vas bilo!*

Pazin. — Blizu *Pazina* nalazi se selo *Novaci*, najmilije selo, kamo naši veliko Talijani običavaju svake nedelje na izlet. To jim čestit čovjek ne može zamjeriti, a li naš miroljubivi narod na to se ne obazire.

Tu su oni pridobili za sebe *krmaricu*, a uz to 7 do 8 mladjarie od 18 do 20 godina, koju badava napijaju i podbadaju na kojekakva junačka djela: da im viču „*aviva*“ kad odinze i smučuju u selu, a oni se onda svi vraćaju blaženi u *Pazin* — ne smeta, da su obično pod vodstvom *priciora* del reale ginasio — često pjevuć u vlaku: *Addio mia bella addio* itd.

„*Nella patria*“ i njihove obićne patriotične pjesme. Ali, *pardon*, oni ne izazivaju nikada. Oni n. pr. na kolodvoru tamo i u *Pazinu* iz svega se grita deru. „*Viva *Novaco*, *Pisino*, *Istria italiana*“! Naš ljudne glasi to kad se deru, bit će to i našaše njihovih voda, osobito del. *bom* moretto.*

Oni n. pr. viču: *Viva Italia* (sada slijedi dobra stanka), a onda brzo: *naistria!* *Neduzna sala bez izaziva!*

Proti toj zloglasnoj krcmi i gospodarić njenoj je bilo više tužba, tužba osnovanih kao leglu raznih nedopština, dapače i zločina. Ovo sve znade politička vlast kao i za molbu, da se gospodarić dignedovola krcmarenje, ali oni se ne miču. *Biazem* mir i obzir, a govori se tu i tamo, da se to čini i iz inada, a narodna poslovica kaže, da se iz inada i *Marko Kraljević* poturčio. Zadnje junačko djelo podkupljenih norakih šmrkavaca bilo je, da su na *Du-*

hove po noći oblatili tablu na pučkoj skoli.

Previše je obzira u ovom mjestu na trani na kojih to spada, ali mirni naš narod toga više podnositi ne može, a vjera je i ne će. Zar da mi u našoj kući, a uvijek na račun tog blaženog mira pušćamo, da nas vriedjaju, dapače i naše učenike čuska suludi šmrkavac alla glasoviti Sandri? Želi li se našu ustrpljivost do konca izkušati? Ali kad se jednom prelje gorka čaša i ogorči naša strpljivost, koji će odgovarati za posljedice?

Lijepo kaže naš narod: što je previše, nije niti s kruhom dobro.*

Koparski kotar:

Narodni izborni sastanak u I. izbornom kotaru (Buje, Piran, Kopar i Mišje) Kako bijaše u našem listu javljeno obdržavani su na Duhove dne 4. o. mj. tri izborna sastanka u I. izbornom kotaru, na kojima se je narodu predstavio narodni kandidat za onaj kotar zastupnik M. Mandić.

Ovaj je stigao u društvu kotarskog izbornog odbora za onaj izborni kotar g. Dr. Černe-ta u subotu pod večer na postaju Markovca, gdje ih dočekase naši prvaci iz Kastela te ih odveoše najprije na veliki posjed, što ga je nabavila kastelanska gospodarska zadruga i na kojem imaju lijepo uređenu vinarsku zadrugu sa vrlo prostranom konobom.

Obojica prenoćeše kod tamošnjeg rodoljubnog i poštivnog za narod djelujućeg župe-upravitelja, koji vrši u onom kraju naše Istre apostolsku misiju.

Na Duhovo jutro podaše se na prvi javni sastanak u par sala udaljene kapelanije Sv. Marija na Krasu. Poslije sv. mise, koju je odpjevano župe upravitelj iz Kastela i pod kojom je prvi put pričestio jedno 15 djevojčica i dječaka, davi im prije u materinskom im hrvatskom jeziku potrebitu poduku o važnosti i znamenovanju svetog čina, vršio se je pred crkvom javni sastanak. Sastanak otvorio je narodni kandidat kao predsjednik političkog društva a ravno je sa sastankom g. Dr. Černe. Nakon pozdrava progovorio je zastupnik Mandić sakupljenim izbornicima, koji se steliše iz susjednih raštrkanih i žalibože djelomice otuđenih nam sela i selaca.

Ovih bijaše preko stotine a među njima i po koja izgubljena ovčica, ali svi slušaše pravom pobožnošću obojicu govornika, koji su pukim jezikom raztumačili važnost izbora, razliku između pojedinih kandidata i konačno preporučili narodnog predložnika. Domaći izbornik i vrlo čestiti naš rodoljub g. Klabot zahvalio se je govornicima na trudu i pozvao prisutne, da uzkliknu srdačno živio narodnom kandidatu g. Mandiću, čemu se svi prisutni živalno pridružiše.

Nakon prvog sastanka odvezoše se gg. M. Mandić i Dr. Černe u društvu dvojice tamošnjih rodoljuba (prema Umagu prošlog kroz glasovito Kmeto, gdje je „Lega“ prodigla svojoj školu prekrativ hrvatsko selo Kmeti u talijansko gnijezdo „Metti“). Stigavši na vrata Umaga krenuše na desno, vezav se u Trentovu Hanciju, gdje ih u od rodoljubne Trentove zadruge baš gospodski pogostili.

Okolo 2 sata po podne krenuše prema Zambroziji¹⁾, krasnom mjestancu na moru, gdje ih je dočekalo preko stotine izbornika iz onog i susjednih sela, selacija, stancija itd. Posto im se je žurilo progovoriti je narodu samo zastupnik Mandić razvijen program hrvatsko-slovenske stranke u Istri predavši im veliku razliku između trojice talijanskih i našeg narodnog kandidata. I tuj su izbornici oduševljeno pozdravili naše rodoljube kličuć za njima burno živili kadno se odvezoše put sjevera prema visoko

¹⁾ Tamošnji narod kaže, da je to ime prvobitno glasilo: „Zapertija“.

položnoj Novoj Vasi, u piranskoj obični, gdje se je imao obdržavati treći sastanak. Dugotrajna i naporna bijaše ta vožnja, koja je trajala od 3—6 sati pod večer.

Stigavši preko Sv. Petra u veliko selo Nova Vas nadjoše jur sakupljeno mnoštvo naroda u dvorištu gospodina Pucera, gdje su na pridoličice čekala gg. župnik-dekan Škerbec iz Krkavca, zemaljski zastupnik Josip Valentić, učitelj Orel iz Kvrta, občinski tajnik Keršovčan iz Marezija i drugi prvaci iz onog i susjednih sela. Mnogobrojne izbornike pozdravio je g. Škerbec predstavivši zastupnike Mandića i Valentića te ostale naše rodoljube. Sastankom je ravno g. Škerbec a govorili su, osim kandidata Mandića zastupnik Valentić, Dr. Černe i naš rodoljub Pribač iz Smarja — občina Pomjan. Sve govornike pozdravio je narod oduševljeno i kandidatura zastupnika Mandića bijaše na predlog g. Škerbeca jednoglasno prihvaćena.

Pod konac počelo je kišiti i tako se razidjose izbornici k svojim kućama a zastupnici i gostovi pogosteni u rodoljubnoj kući g. Pucera, vrativši se prvi natrag u Kastel — jer se ima tamo vršiti sutra javni sastanak.

Toga su dana zastupnik Mandić i Dr. Černe prevažili puta od 45—50 kilometara.

Izborni sastanci u Kastelu i u Materadi. Na duhovski ponedjeljak obdržavani su izborni sastanci u Kastelu — občina Umag i u I. izbornom kotaru.

U Kastelu vršio se je sastanak nakon pjevanje mise pred crkvom, gdje se je zaustavio sav narod koji bijaše u crkvi. Na taj sastanak pristupilo je i desetak nazovno socijalista ili podrepnica talijanske liberalne stranke. Na sastanku govorili su narodni kandidat za taj kotar zastupnik M. Mandić i g. Dr. Černe kao predsjednik kotarskog izbornog odbora. Obojicu je sakupljeni narod za lahko pučko tumačenje o izborima i što je s njima u savezu, obilatnim pleskanjem i burnim živio-klici nagradio. Kad su pak stali socijalisti nešto prigovarati začepise im čvrsto usta naši govornici posluživ se čak i talijanskim jezikom. Pokunjeno nazovi socijalisti povukoše se u hlad izpod stabala praćeni smijehom i zviždukom naših izbornika. Mirne duše možemo kazati da je taj sastanak za ondašnje okolnosti vrlo krasno uspio, što su nam potvrdili i tamošnji naši prvaci.

Istoga dana vršio se je javni sastanak u Materadi, kamo se dovezoše naši rodoljubi iz Kastela, dočim su drugi iz susjednih mjesta, dapače čak iz Pazina To nije više bio obični sastanak, nego pučki sabor, na kojem se je sakupilo 1200—1400 osoba (po nekojim i 2000) iz one i susjednih občina. Ponajviše ih bijaše dakako iz Umške, ali vidismo tuj naših iz bujske, piranske, brtonjske, novogradske i čak iz grozjanjske občine.

Sastanak se je vršio nad gradilištem nove hrvatske škole, koje bijaše govornica podignuta. Govorili su na sastanku zastupnik Mandić, Dr. Černe, Dr. Brčić, Novljan, domaći župeupravitelj Sironić i konte Marković iz Sela (Brtonigle). Sve govornike slušao je narod pobožno, svima je pljeskao i oduševljeno odobravao. Kad bi nam dopustilo vrijeme opisali bismo Vam potanko onaj sastanak, koji po našem mišljenju brojem naroda i oduševljenjem koje tamo vladalo, nadmašio sve naše javne sastanke.

Pišu nam iz Draguča: Naši Dragučani postaju danomice pametniji sasvim tim, što su se na duhovski ponedjeljak pokazali, da jošte znadu „ost u svoje stare sople“.

Nekad nabijali su, da je sav okoliš, što se vidi iz dragučkog brečuljka, talijanskim, a kasnije stegnuli su svoje talijanstvo na samo mjesto, dok napokon 5. lipnja znali su jošte zaviknuti samo „Aviva la noštra

piazza italiana“. — Ako podju tako dalje, povući će se za kratko vrijeme u samu „magnaduru“, a talijanstvo dragučsko najvjestat će još najbolji „istrijski muzikant“ sa svojim „i—a, i—a“ (ali to neka niko ne čita „Italia“, jer magarac misli pod tim oduševljenjem „via va Dante“!).

Evo što se dododilo! Za dne 5. lipnja sazvalo je dozvolom c. kr. političke oblasti g. Justa, buzetski bilježnik, javni izborni sastanak za našega objavljjenoga i velezasluznog kandidata dr. M. Laginju. Sa sazivačem došlo je i druge gospe. Je iz Buzeta te nekoliko gg. učitelja iz daljnjih i obližnjih sela. Naroda bilo sakupljeno i iz obližnjih župa osokito vrijednih naših Raćanana.

Svoje junastvo započela je demoralizovana četa dragučkih falota time, što je iz stanovite kuće počela obilaziti trgov oboružana debelim jasenovim batinama. Zašto su stanoviti ljudi oburuzali svoja slijepe pokornu raju mora da bude svakome jasno! Kukavice! mislili su valjda, da ce njima prestrašiti naše ljude! E što ćemo! svako mjeri po svome laku! Bez ikakva okolišanja odma iza mise otvori g. sazivač izborni sastanak na pici pred kućom našeg rodoljuba i opć. zastupnika Ivana Sestana.

Nu zaslijepljena fikara, ha! u odjelja, da batinama ne može ništa postići, latila se uza sva intervenciju odvjetne kancelarije drugih sredstava: trubjenjem u glazbala, psikanja, zviždanja te lapanja i o kose itd. Ustrajali su tim svojim nasilnim sredstvima tako dugo, dok nijesu bili naši prisiljeni, da prekinu sastanak. Među njima isticala se osobito jedna persona duži capo od male bande i njegova desna ruka „maestro bakulina“, koji mora dobro zatvoriti oči, da napne svoje grlo. Otko nakućane čete i oružništva vrzla se unislijepljena, crna veličina, koja je svemu zlu u Draguču kriva. Bijes njihov, što su naši otvoreno nastupili, da ipredvoče našem narodu njihove crne karte, nije bio još umiren, nego su svoje junastvo još iste neći završili razlupanjem vratiju župnog vrta.

Evo kamo vode naš zaslijepljeni narod, talijanska stranka i njezini plaćenići: umjesto da narod odgajaju i prosvjetuju tako ga demoralisu, da su ga već uvjerili, da zanj ne postoje ni zakoni, ni oblasti!

Mi pak čekamo, što će na to c. kr. oblasti i kako će se vršiti § 15 izbornog zakona od 26. sviječnja 1907 L. D. Z. br. 18.

Istoga dana poslije podne obdržavao se izborni sastanak također na Grimaldi. Narod je gospodu iz Buzeta dočekao oduševljeno, te živo odobravao njihove govore. Govori su bili praćeni i prekidani unogokratnim živio-klicama. te je jednodušno odlučili naši Grimaldićani predati svoje glasove našem dičnomu dr. Matku Laginju. Tako je! Živiti!

Razne primorske viesti.

Družbinom učiteljstva.

Kolege! Nakon toliko vremena našao se ipak jedan, koji je probudio naše pospano pitanje. Na glavnoj godišnjoj skupštini Družbe sv. Cir. i Met. u Buzetu predložio je g. zast. Šime Červar, da se urede naše novine itd. Mi g. zastupniku najljepše zahvalujemo na njegovoj poštivnosti, što se za nas zauzeo. Po tom je na skupštini odlučeno da družbino Ravnateljstvo uredi to pitanje zajedno sa dvojicom učitelja, koje će predložiti družbino učiteljstvo. Dakle do nas je sada, da izaberemo dva odaslanika. Stoga sazovimo već jednom skupštinu, da izaberemo tu dvojicu i da odlučimo kako se ima urediti to pitanje.

Ta dvojica pak, koja budu izabrana, da budu spremna i zajedno sa ravnateljstvom rađe za naše poboljšanje. Na posao dakle! Učitelj!

Koji trči do zdrave pjege koza, osobito ako želi da nastanu ljepne pjege i zadržati i uzdržati pjevu nekako kožu i belu put. umiva se samo sa

Gospodja

Nijansko-mlječnim sapunom (Seifenpulver) Liliemilchseife

(Marka konj na palici) od Bergmanna & Co. Teutonia i E. Komrad po 80 para. Dobiva se u svim ljekarnama, drogerijama i trgovinama parohijskim.

SAT SA LANGEM !!!

I sat samo K 1.90.

Radi nabave velike količine ura razaslatje podpisana tvrdka: I krasni pozlaćeni 36 satni, točni Anker sat sa liepim lancem za samo 1.90, kao što 3-godišnje jamstvo. Šalje pouzecem izvorna kuća satova

F WINDISCH, Kraków dr. V. 11.

Ako se ne dopadne, vraća se novac.

Ljekarika **A. THIERRY-a balsam**

Jedino pravi sa zelenom duvnom kao zaštitna oznaka. Zelenom zaštitenom

Svako patvaranje, opanadanje i prepređanje, kojih balzama sa zavravanjem markom prognozi se kaozveno po sudu i strogo karni. — Djeluje sigurno, ljevakito kod svih bolesti organa dvala, kašlja, izbacivanja, proklostu, kataru grla, prošobole, bolesti pluća, specijalno kod infliucije, bolesti želudca, upale jetara i sicezne, pomaganje u slučaju, zubobole i ustnih bolestih, trganja zglobova, opekliha, kožnih bolesti itd. 12 vili 6 i ili i obiteljska boca K 5.—

Thierry-eva centifolijaska mast

sigurna i stalna ljevakito djelovanja kod rana, tekliha, ozleđa, upala, abscesa odstranuje sa strana telesa, koja su došla u ljelo pa često preduretnie operacije, koje su sa bolima skopane, ljevakito kod još tako starih rana. 2 posude stoje K 3.60.

Gošje se u ljekarni „A. THIERRY-a u PREGRADI“ Hrvatska. — Imade ga i u skoro svim drugim ljekarnama.

Brzojav! Još nikad ovdje!

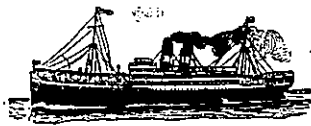
Mi darujemo K 1200— u daru i gotovlje!

Za riječi te slike staviš svo gornju svotu. Svaki koji nađe i pređe domaćku, dobara uru za gospodu ili gospodje u vrednosti od K 20 ili na želju K 15 u gotovom. Uvjet je, da svaki namet izvirni „Duna“ lanac mat zlato i pečalje za to K 175 u markama Nagrade se diele uza primulka njezina. Sve pošilje naka se uprave na

Patria-Zentrale A. Seifert, Beč VII, Neubaugasse 63

Ime Mjesto

Austro-Amerikana

38 velika transatlantska parobroda.

Redovita brza služba za putnike i robu između Trsta, Grčke, Italije, Španjolske, Sjeverne i južne Amerike. Odlazak iz Trsta:

I. pruga za putnike **Trst-New-York**, tičuć: Patras, Palermo, Alžir*) parobrod: **Oceania** . . . 1. junija Almeria*)

II. pruga za putnike **Trst-Buenos-Aires**, tičuć: Spljet*), Gruz*), parobrod: **Francesco** 29. junija Almeria, Las-Palmas, Rio de Janeiro, Santos, Monte Video na polazku.

III. pruga za robu na sve strane svijeta.

Preuzimlje izlete po sredozemnom moru s velikim parobrodima prekoatlantskih pruga na dvostruki vijak.

Služba se čini s novim i brzim parobrodima providjenim sa svim komfortom i brzajavom bez žica.

Za upute obratiti se na glavnog zastupnika za srednju Istru i, Novak u Pazinu i na ravnateljstvo u Trstu, via Mollino Piccolo 2, II. (brzjavu: Novak — Pazin, Cosulich — Trst).

*) uvjetno.

Uložne knjižice za „PELICU“ mogu se dobiti u tiskari **Laginja i dr., Pula.**

Družbine svieće!

Preuzeo sam zastupstvo za Istru stenrinskih svieća od kojih dobiva korist družba sv. Cirila i Metoda za Istru. Od ove godine unapried imam u zalihii sljedeće tri vrsti:

„LADA“ najbolja vrst stear. svieća a K 90- po 100 zamota.

„DANICA“ druga vrst a K 75- po 100 zamota.

„VESNA“ treća vrst a K 58- po 100 zamota.

Cienu razumievaju se postavno na kolodvor ili parobrod u Puli, uz gotovo sa 2% popusta ili na tri mjeseca počeka.

Lacko Križ - Pula.

Petrove kapljice.

Dovozom vis. kr. zem. vlade starljani u promet lijek najnoviji i poljećnikim stručnjacima . . . prokušani protli svima bolestima: želudca, crijeva, jetara, bubrega i silezna.
Sastavljen je od samih svježih sokova, biljka i korenja, te se preporuča svakome, koji boluje od slabe probave, raznih boli i grčeva želuca i u crijevima. Pomaže svakom u protli slaboj probavi, mučnini, kroničnom kašaru želudca i crijevima Umjenjuje živeo i okrepljuje cijeli organizam.

Cijena i bočici po litru, sa bočica stoji 3 kruna, za ločice stoji 10 K franko poita. . . .
Odobrajte se samo u ljekarni i sv. Petru

FR. ŠULLER-A
ZAGREB, Vlaška ulica . .

ANT. RADIG
NAJVEĆA DALMAT. ZLATARUJA
ANT. SPLJET
(SPALATO)
Ilustrovane cijenike šalje badava.

NAJBOLJI ŽITNI MLINOVI,

uljarski strojevi, motori, gospodarski strojevi u najboljoj izradbi i najjeftinije izradjeni, priredjeni za svako tlo.

Mnoga poduzeća po nama uređjena u prometu.

Ponudo, proračuni na zahtjev badava i bez poštarine od

tehničke poslovnice

EMANUEL I OSKAR KRAUS,

TRST, Via San Nicolò 2/b.

Dobivaju se podpune opreme za sva obrtnička i industrijalna poduzeća.

Dopisivanje: hrvatski, slovenski, njemački i talijanski.

VLASTITI PROIZVODI!

Prave ruske galoše.

Sitnidište proleminih cipela.

Trgovina i radionica cipela
ROB. BONYHADI (prije P. Zaro)
PULA — Via Sergia 33 — PULA.

Preporuča svoje bogato skladište cipela za gospodu, gospođe i djecu uz

umjerenu cijenu.

Poslužuje se i hrvatski.

Vanjske narudbe obavljaju se točno uz pouzede.

Najbolji češki izvor!

Jeftino perje za postelje!

1 kg sivo, dobro očišano 2 K; bolje 2-40 K; prva vrst polusvjeljo 2-80 K; bijelo 4 K; hieo, pahuljasto 5-10 K; 1 kg najljnje, kao snieg bilo, očišano 6-40 K, 8 K; 1 kg pahuljica, sivo 6 K, 7 K; hieo fine 10 K; najljnje prane pahuljice 12 K.

Kod narudbe od 5 kruna franko.

Gotovi kreveti iz guslog crvenog, plavog, bijelog ili žutog nankinga, 1 pokrivač, 180 cm dug, 116 cm širok, sa 2 jastuka, svaki 80 cm dug, 58 cm širok, napunjen s ovina, sivim, vrlo trajnim pahuljastim perjem 16 K; polu pahuljice 20 K, pahuljice 24 K; pojedini pokrivači po 10, 12, 14 i 16 K; jastuci po 8, 3-50 i 4 K. Razšilje se pouzedećem počam od 12 K franko. Roba se zamjenjuje ili uzimlje natrag franko; ako se ne dopadne vraća se novac. — Cijenik badava i franko.

S. BENISCH, Dešenice, 762, Šumava

Austro-hrvatsko parobrodarsko društvo na dionice u Puntu.

Ravnateljstvo u Puntu.
Vlastito odpravništvo na Riecl, Riva Cristoforo Colombo.
Plovitbeni red
vrijedi od 1. aprila do 30. junija 1911.
Pruga: Rijeka-Punat.

Svaki dan	Odl. Dol.	Postaje	Dol. Odl.	Svaki dan
5.- prije podne	odl.	VPUNAT	dol.	4.80 po podne
5.15	odl.	Krk	odl.	4.35
5.25	odl.	Glavotok	odl.	4.25
6.15	odl.	Malinska	odl.	3.85
6.20	odl.	Omišalj	odl.	3.05
6.50	odl.	RIJEKA	odl.	2.55
7.-	odl.		odl.	2.-
7.45	odl.		odl.	12.55
7.50	odl.		odl.	
8.45	odl.		odl.	

Uvjetno pristajanje u Njivicama.

Svaki Utorak Četvrt. Nečelje	Odl. Dol.	Postaje	Dol. Odl.	Svaki Poned. Srijeda Subota
5.45 prije podne	odl.	Baška	dol.	6.10 po podne
4.45	dol.	Punat	odl.	5.-
8.45	dol.	Rijeka	odl.	12.55

Uvjetno pristajanje u staroj Baški.

Brza pruga: Rijeka-Opatija-Lovran-Rab i natrag.

Svaki Četvrt.	Odl. Dol.	Postaje	Dol. Odl.	Svaki Četvrt.
7.35 prije podne	odl.	Rijeka	dol.	7.20 po podne
8.10	dol.	Opatija	odl.	6.45
8.20	odl.	Lovran	odl.	6.35
8.35	dol.	Rab	odl.	6.20
8.40	odl.		odl.	6.10
12.30	dol.		odl.	2.30

Pruga: Rijeka-Opatija-Rab-Nerezine.

Utorak	Petak	Odl. Dol.	Postaje	Dol. Odl.	Subota	Srijeda
7.35 prije podne	7.35	odl.	RIJEKA	dol.	5.-	5.-
8.10	8.10	dol.	Opatija	odl.	4.25	4.25
8.20	8.20	odl.	Beli	dol.	4.15	4.15
9.40	9.40	dol.	Merag	odl.	2.55	2.55
9.50	9.50	odl.		dol.	2.45	2.45
10.40	10.40	dol.		odl.	1.55	1.55
10.50	10.50	odl.		dol.	1.45	1.45
11.20	11.20	dol.		odl.	1.05	1.05
11.30	11.30	odl.		dol.	12.55	12.55
1.- po podne	1.-	dol.	Baškova	odl.	11.20	11.20
1.20	1.20	odl.	Rab	dol.	11.15	11.15
2.20	2.20	dol.	Lan	odl.	9.25	9.25
3.40	3.40	odl.	Veli Lošinj	dol.	9.15	9.15
4.05	4.05	dol.	Mali Lošinj*)	odl.	8.50	8.50
4.10	4.10	odl.		dol.	8.40	8.40
5.20	5.20	dol.		dol.	7.15	7.15
5.80	5.80	odl.		dol.	7.05	7.05
5.40	5.40	dol.		odl.	6.55	6.55
5.50	5.50	odl.		dol.	6.45	6.45
6.40	6.40	dol.	NEREZINE	odl.	6.-	6.-

*) Luka Sv. Marije.
Uvjetno pristajanje u Puntu i Loparu.
Ravnateljstvo si pridržaje pravo — prema okolnostima — promjene plovitbenog reda.

Sjetite se družbe sv. Cirila i Metoda